

РОЗДІЛ V. ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ ТА ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.915(477)

В. М. Бабакін

ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ МОЛОДДЮ

У статті розглянуто окремі аспекти виконання завдань та функцій оперативних підрозділів у сфері протидії злочинам, що вчиняються молоддю. Розкрито актуальність цієї проблеми на сучасному етапі реформування системи МВС України, запропоновано авторське визначення цього напрямку діяльності.

Ключові слова: молодіжна злочинність, молодь, оперативні підрозділи, засоби оперативно-розшукової діяльності, кримінальне правопорушення, кримінальне провадження.

Постановка проблеми. Згідно з проведеними дослідженнями, система, завдання та функції оперативних підрозділів поліції дісталися Україні у спадок від колишнього Радянського Союзу, але й за час існування молододі незалежної України належного позитивного вдосконалення в цьому напрямі все ж таки здійснено не було. Прийняті за цей час Закони України та нормативно-правові акти МВС України й Національної поліції України в деякій частині не відповідають положенням Конституції України, чинному законодавству України, міжнародним правовим стандартам та рішенням Європейського суду з прав людини. Крім того, була створена низка структурних та оперативних підрозділів з ідентичними завданнями і функціями, що супроводжувалася надлишковим відсотком управлінського персоналу та зменшення виконавського апарату, що призводило до бюрократичних елементів у діяльності, але неефективному використанню людських ресурсів і бюджетних коштів. На сьогодні прагнення України до повноцінного членства Європейського Союзу та відповідності до її правових стандартів, зокрема правових, свідчить про те, що колишня система органів внутрішніх справ на той час не відповідала сучасним демократичним, соціально-економічним та політичним реаліям, що спричинило в 2015 році їх реформування в Національну поліцію України. Попередня недосконалість організації управління органами внутрішніх справ призводила до збільшення часу, потрібного для реагування на порушення прав, свобод людини і громадянина, підірвала довіру населення до діяльності такої системи загалом та негативно впливала на своєчасність і ефективність заходів, спрямованих на захист та реалізацію визначених Конституцією України та законами прав і свобод [1].

З огляду на зазначене, а також для подолання вказаних та інших негативних явищ виникла потреба побудови більш функціональної та ефективної системи й моделі МВС України та Національної поліції України європейського зразка для напрацювання нової і удосконалення наявної

системи, завдань і функцій у їх діяльності, підвищення оптимальності, ефективності та своєчасності реагування на різноманітні події, які загрожують небезпеці населенню держави. Для цього у 2015 році рішенням Кабінету Міністрів України було створено орган виконавчої влади – Національну поліцію, система якої спрямована на реалізацію певних і нових вимог сучасного суспільного розвитку та завдань державної політики. У статті 2 Закону України «Про Національну поліцію» нормативно закріплено «Функції та основні завдання поліції» та зазначено, що поліція виконує профілактичну, адміністративну, оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну, виконавчу, охоронну функції. Основними завданнями поліції є: забезпечення особистої безпеки громадян, захист їхніх прав і свобод, законних інтересів; захист власності від злочинних посягань; протидія правопорушенням та їх припинення, ужиття заходів до усунення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень; охорона громадського порядку і забезпечення громадської безпеки; запобігання та припинення насильства в сім'ї, дитячої безпритульності та правопорушень серед дітей; виявлення і розкриття злочинів; проведення досудового слідства в межах визначеної підслідності тощо [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Найбільш актуальні проблеми щодо удосконалення структури, системи, завдань і функцій оперативних підрозділів МВС України та потреби створення поліції були досліджені такими вченими, як Ю. Є. Аврутіним, О. М. Бандуркою, В. Л. Грохольським, О. Ф. Долженковим, М. І. Іншиним, Ю. Ф. Кравченком, О. М. Клоєвим, А. Т. Комзюком, О. М. Музичуком, Х. П. Ярмакі, О. Н. Ярмишем, О. О. Юхном та іншими. Через концептуальне реформуванням МВС України і створення та запровадження Національної поліції України виникає завдання щодо розроблення та прийняття нових і внесення змін до чинних законодавчих актів і відомчих актів з урахуванням європейських норм і правових стандартів, спрямованих на врегулювання та вдосконалення ефективної діяльності Національної поліції, її структурних підрозділів, зокрема оперативних підрозділів.

Формування цілей. Метою статті є аналіз стану протидії оперативними підрозділами поліції у сфері протидії злочинам, що вчиняються молоддю, та напрацювання пропозиції щодо удосконалення способів вирішення окремих аспектів у напрямі, який досліджується.

Виклад основного матеріалу. Для дослідження з порушених питань характерним є розуміння і усвідомлення структури як сукупності усталених зв'язків об'єкта, що забезпечують її цілісність, а системи – як об'єднання певного різноманіття в єдине та чітко розмежоване ціле, елементи якого стосовно цілого та інших частин займають відповідні їм місця [3, с. 17]. З огляду на створення та даліше вдосконалення, на нашу думку, потребує додаткового уточнення як загалом, так і зокрема організаційна структура системи Національної поліції України щодо оперативних підрозділів. До того ж важливо чітко визначити як елементи структури, так і їх взаємозв'язки, а також функції елементів і форм їх розподілу [4, с. 34]. На наш погляд, вивчення нової структури і системи, завдань та функцій у діяльності

Національної поліції України, зокрема оперативних підрозділів, у якій відбуваються на сьогодні зміни, відноситься також до науки управління. Так, учений В. Сухарев безпосередньо вказує на те, що «структура є умоглядною конструкцією, тобто не має матеріального змісту. Зовні вона виявляється в різних організаційних схемах, нормативних документах тощо» [5, с. 11]. Інші дослідники в системі органів внутрішніх справ і поліції визначали і навіть протиставляли організаційні та функціональні структури. [6, с. 109]. За основу аналізу системи органів внутрішніх справ України на той час О. Бандурка брав організаційну структуру, яка, своєю чергою, уміщувала в себе сукупність структурних підрозділів, об'єднаних в орган, зв'язки підпорядкованості між ними, а також форми розподілу функцій [7, с. 15]. Це цілком, на нашу думку, можна віднести й до системи та функцій структурних оперативних підрозділів Національної поліції України.

Для порівняння наведемо функції, що регулювалися ст. 1 Закону України «Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України» до 06.11.2015, згідно з яким було визначено таку загальну структуру МВС України: 1) Міністерство внутрішніх справ України – центральний орган управління; 2) державні Департаменти в складі Міністерства внутрішніх справ України як урядові органи державного управління за окремими напрямками службової діяльності, визначеними Кабінетом Міністрів України; 3) головні управління, управління Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, управління, відділи Міністерства внутрішніх справ України на транспорті (на сьогодні розформовані); 4) міські, районні управління та відділи, лінійні управління, відділи, відділення, пункти; 5) підрозділи судової міліції; 6) підрозділи місцевої міліції; 7) з'єднання, військові частини, підрозділи, установи внутрішніх військ; 8) навчальні заклади, науково-дослідні установи, підприємства та установи забезпечення [8]. Керівництво держави з 07.11.2015 на законодавчому рівні прийняло рішення про утворення нової Національної поліції в системі МВС України, що передбачала іншу структуру, зокрема: поліція громадської безпеки (єдина патрульна служба та служба дільничних інспекторів); кримінальна поліція (оперативно-слідчі органи); підрозділи поліції спеціального призначення-уніфіковані підрозділи швидкого реагування, вичерпний перелік функцій яких встановлюється законом; судова поліція [9]. Вказане не задовольняло потреби сьогодення.

З огляду на європейські норми й правові стандарти для функціональної та ефективної структури МВС України й Національної поліції України була створена Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ України для підвищення ефективності та своєчасності реагування на сучасні виклики та загрози, що направлені на реалізацію та забезпечення безпеки громадян в Україні. Реформування системи МВС України було здійснено з додержанням таких принципів: верховенства права; деполітизації; демілітаризації; децентралізації; підзвітності та прозорості в роботі; тісної взаємодії з населенням та

місцевими громадами; професійної підготовки персоналу. Реформування організаційної побудови системи МВС України та створення Національної поліції України обумовлено сучасним розвитком демократичної держави та метою приєднання України до Європейського Союзу. Отже, раніше запропоновані функції для оперативних підрозділів не виправдовували закріплення та виконання. На підставі цього був прийнятий новий Закон України «Про Національну поліцію». Нова створена система управління в Національній поліції України, утворюючи її територіальні та регіональні підсистеми, виступає як суб'єкт і об'єкт управління водночас. Кожна з цих підсистем входить до більшої, або керівної, системи та містить меншу, або керовану, систему [10, с. 198]. Як було зазначено вище, підрозділи Національної поліції України виконують такі завдання: 1) охорона громадського порядку; 2) охорона публічної безпеки; 3) забезпечення громадської безпеки; 4) протидію злочинності; 5) попередження кримінальних правопорушень, що мають значення й у протидії злочинності серед молоді.

Головні завдання Національної поліції України визначають її функції, що деталізуються кожному структурному підрозділу, а їхні працівники – посадовими обов'язками. Працівники поліції у своїй діяльності виконують адміністративну, превентивну, оперативно-розшукову та інші функції. Тому на нашу думку, у функціях поліції відображаються напрями діяльності підрозділів, що на них покладені, і визначені законодавством та нормативно-правовими актами України.

У межах нашого дослідження виокремимо основні функції оперативних підрозділів, що у своїй діяльності здійснюють протидію злочинів та її елементи, зокрема: профілактику, запобігання, попередження, розкриття, припинення, участь у досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень, особливо серед осіб молодого віку, що становлять головний зміст при виконанні поставлених перед ними стратегічних і тактичних завдань.

Для визначення функції поліції дослідженого напрямку доцільно з'ясувати це поняття. На думку Г. Мамедова, функція є одним із важливих понять загальної теорії держави і права, що дає змогу розкрити зміст, структуру і межі діяльності як держави загалом, так і будь-якого її органу, зокрема й Національної поліції; звідси й важливе науково-пізнавальне і прикладне значення поняття «функції оперативних підрозділів» [11, с. 76–81]. Саме це осмислення та з'ясування дасть змогу сформулювати функціональну характеристику оперативних підрозділів, тобто її функціональну модель. Останнім часом у дискусії із зазначених питань пропонують ввести поняття «функціональна модель поліції». За визначенням бельгійського вченого Р. Бланпена, використання подібних моделей у порівняльно-правових дослідженнях дає змогу отримати панорамне уявлення про різні шляхи, якими вирішуються однакові проблеми, побачити, як певна правова система співвідноситься з цими моделями, і виявити відмінності, подібність, тенденції розвитку [12, с. 13–14].

Для сумлінного виконання своїх обов'язків, покладених на поліцію, у тому числі щодо протидії злочинності, зокрема серед молоді, у її структурі утворено різні служби і підрозділи, а саме: Управління молодіжної превенції Департаменту громадської безпеки Національної поліції. Пріоритетним завданням працівників Управління молодіжної превенції на той час було визначено протидію зі злочинністю у дитячому та молодіжному середовищі, виявлення причин і умов, що сприяють учиненню ними адміністративних та кримінальних правопорушень, та вжиття заходів щодо їх нейтралізації і припинення. Через певний час функції та завдання підрозділів молодіжної превенції було покладено на підрозділи ювенальної превенції головних Управлінь превентивної діяльності [13], карного розшуку, підрозділи щодо протидії з незаконним обігом наркотиків тощо. У їх діяльності при протидії злочинності одне з основних місць має посідати протидія молодіжній злочинності засобами оперативно-розшукової діяльності, заходи попередження злочинів групового та індивідуального спрямування серед неповнолітніх і молоді. Також протидією злочинності серед молоді займаються і слідчі підрозділи під час проведення досудового розслідування конкретних правопорушень [14].

За результатами дослідження зазначимо, що у зв'язку з тривалим реформуванням поліції основний обсяг службового часу підрозділів кримінальної поліції витрачається на виявлення, розкриття та припинення кримінальних правопорушень, а їх профілактикою, запобіганням, попередженням оперативні підрозділи займаються недостатньо, оскільки в нормативних актах Національної поліції ці питання чітко не врегульовано, в той час, як рівень злочинності, особливо серед неповнолітніх та молоді не знижується, а, навпаки, щорічно збільшується. У своїй діяльності оперативні підрозділи поліції мають вести роботу щодо протидії злочинності серед молоді ще на стадіях формування їх злочинного мотиву, наміру, а також здійснювати оперативно-розшукові заходи щодо контролю за поведінкою такої категорії осіб. Ця діяльність має бути предметною, системною та результативною й не обмежуватися, як це є на практиці, тільки виявленням та взяттям на облік осіб, які схильні чи допускають правопорушення, а також притягненням їх до відповідальності, в основному адміністративної, у разі вчинення адміністративних правопорушень. Також на практиці не налагоджено належний контроль за антисоціальною поведінкою такої категорії осіб.

У діяльності оперативних підрозділів поліції щодо протидії злочинності серед молоді мають використовуватися різні форми, засоби та оперативно-розшукові заходи, зокрема: виявлення та усунення причин і умов, що сприяли вчиненню злочинів серед неповнолітніх та молоді, окремих її видів та конкретних кримінальних правопорушень; аналіз та моніторинг криміногенної ситуації, зокрема серед неповнолітніх і молоді; участь у розробці комплексних планів протидії правопорушенням серед неповнолітніх та молоді, заходи загальної профілактики, моніторинг на лініях, напрямках та на території оперативного обслуговування, дотримання

умов та правил, що перешкоджають вчиненню злочинів, у тому числі стосовно зберігання зброї, вибухових речовин, усунення можливості їх використання зі злочинною метою; контроль за дотриманням правил торгівлі та вживання алкогольних напоїв, незаконним обігом наркотиків, вибухівки, зброї, і зокрема у мережі Інтернет; спеціальні запобіжні операції; слідча профілактика у конкретних кримінальних провадженнях за фактами та відносно яких проходять особи молодого віку та встановлення і вивчення, аналіз причин і умов, що сприяють учиненню кримінальних правопорушень; групова та індивідуальна профілактика серед неповнолітніх і молоді. У складі Національної поліції України конкретні завдання щодо протидії злочинам зобов'язані виконувати Департаменти – превентивної діяльності (підрозділи ювенальної поліції), карного розшуку, протидії незаконному обігу наркотиків, кіберзлочинності, торгівлею людьми, протидії у сфері захисту економіки.

Згідно з дослідженням за останні два роки в Україні різко збільшилася категорія неповнолітніх та осіб молодого віку, які займаються незаконним обігом, зокрема збутом наркотиків серед неповнолітніх і молоді. Тому перед оперативними підрозділами поліції та правоохоронних органів стоять завдання щодо протидії кримінальним правопорушенням цього виду злочинів серед молоді. Так, відповідно до наказу Національної поліції України від 17 листопада 2015 р. № 95 «Про затвердження Положенням про Департамент протидії наркозлочинності Національної поліції України» оперативні підрозділи цього департаменту, що здійснюють діяльність щодо протидії злочинам, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів [15], зобов'язані: здійснювати оперативно-розшукову діяльність та інформаційно-аналітичне забезпечення керівництва Національної поліції України та органів державної влади про стан вирішення питань, що належать до компетенції Департаменту; забезпечувати реалізацію державної політики у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів; здійснювати превенцію правопорушень, пов'язаних з обігом наркотичних засобів та психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, зменшення наркозалежності серед населення України. Щодо останнього, то до виконання цих завдань мають бути задіяні й органи охорони здоров'я країни. На нашу думку, нові завдання, що викладено в положенні Департаменту протидії наркозлочинності Національної поліції України, будуть сприяти працівникам цих підрозділів у їх ефективній діяльності з протидії злочинам, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів серед неповнолітніх та молоді. Водночас для наближення протидії цим видам злочинів вони були передані до регіонів у підпорядкування до ГУ НП областей.

За останній рік в Україні зросло майже в 2,5 рази вчинених особами молодого віку кримінальних правопорушень з використанням електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Викриттям і припиненням таких злочинів займається

нова створена структура в Національній поліції України – Департамент кіберполіції і регіональні його підрозділи, що підпорядковуються йому по вертикалі (раніше підпорядковувалися начальникові обласного управління внутрішніх справ). Діяльність підрозділів цього департаменту регламентується відповідним Положенням [16]. Згідно з документом до основних завдань департаменту зокрема віднесено: 1) у межах повноважень – формування та реалізація державної політики у сфері боротьби зі злочинністю; 2) виявлення та розкриття злочинів, у тому числі на транспорті, розшук осіб, які їх учинили, документування протиправної діяльності учасників та членів організованих груп.

Відповідно до наказу Національної поліції від 07 листопада 2015 р. № 81 «Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України» територіальні підрозділи виконують такі завдання: 1) участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері боротьби із злочинністю, захисту економіки та об'єктів права власності; 2) своєчасне виявлення, запобігання та припинення злочинів у сфері економіки, зокрема вчинених суспільно-небезпечними організованими групами та злочинними організаціями, які впливають на соціально-економічну і криміногенну ситуацію в державі та в окремих її регіонах; 3) протидія корупції й хабарництва у сферах, які мають стратегічне значення для економіки держави, та серед посадових осіб органів державної влади й самоврядування; 4) аналіз, прогнозування криміногенних процесів у сфері економічної діяльності та своєчасне інформування про них керівництва МВС України та інших органів державної влади; 5) виявлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень у сфері економіки, та вжиття заходів щодо їх усунення [17]. Також зазначимо, що на сучасному етапі розвитку держави поступово йде процес криміналізації окремих сфер економіки, а тому окремо виникають питання протидії молодіжних угруповань у цій сфері. На думку Д. Аліпханова, економічна злочинність серед молоді – це певною мірою показник наявних соціально-економічних умов і результат активності правоохоронних органів у кримінально-правовому й профілактичному напрямках [18]. Тому на державному рівні постають питання щодо вирішення наявних соціально-економічних проблем, а з боку правоохоронних органів – не тільки щодо своєчасного виявлення та нейтралізації кримінальних правопорушень серед молоді, а й комплексна співпраця з державними та підприємствами будь-якої форми власності.

На підставі вищевикладеного, а також з огляду на проведений аналіз основних завдань оперативних підрозділів Національної поліції у протидії злочинності, зокрема молодіжній, ми дійшли висновку, що функціям оперативних підрозділів Національної поліції України у протидії злочинності серед молоді притаманні свої ознаки, що й визначає їх місце та роль у процесі протидії. Сьогодні на етапі реформування й удосконалення діяльності Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції України виникла реальна потреба надати нового змісту відносинам між

оперативними підрозділами Національної поліції та іншими структурними підрозділами поліції, її ефективності зв'язків, координаційним відносинам у питаннях протидії злочинності серед молоді. Сутність протидії злочинів у молодіжному середовищі оперативними підрозділами Національної поліції України обумовлена, з одного боку, багатогранністю функцій, що виконують її підсистеми, а з іншого – розподіленням їх з урахуванням ієрархії побудови відповідної системи [10, с. 18].

Висновки. Значне коло завдань оперативних підрозділів Національної поліції України у сфері протидії молодіжній злочинності можна класифікувати так: 1) захист прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, прав юридичних осіб від противоправних дій кримінально налаштованої частини молоді та молодіжних злочинних груп і угруповань, а також неформальних об'єднань молоді; 2) протидії злочинності; 3) охорона прав, свобод і законних інтересів людини; 4) попередження правопорушень серед неповнолітніх та молоді. Через довготривалий, а в окремих напрямках неефективний процес реформування системи МВС України і Національної поліції України, останнім часом у їх структурі завдання щодо протидії молодіжній злочинності покладено на підрозділи кримінальної поліції (підрозділи карного розшуку, протидії з незаконним обігом наркотиків, протидії у сфері захисту економіки та не пов'язаної з оперативно-розшуковою діяльністю Управлінням превентивної діяльності); 5) досудове розслідування конкретного кримінального правопорушення, учинене молодими особами. З огляду на зазначене змінюються й функції оперативних підрозділів, що займаються та відповідають за напрям попередження злочинності серед молоді. За результатами дослідження встановлено, що під функціями оперативних підрозділів Національної поліції України у сфері протидії молодіжній злочинності запропоновано розуміти основні напрями діяльності цих підрозділів, що визначені суспільними вимогами, сьогоднішнім та чинним законодавством. До того ж кожній функції властива особиста домінуюча ознака, яка розкриває її місце, зокрема й під час здійснення працівниками оперативних підрозділів поліції заходів щодо протидії, що вчиняється молодими особами. Утім, порушені питання не є остаточними й потребують окремого дослідження або наукового вивчення.

Використані джерела:

1. Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ. URL : <http://www.mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1221414> (дата звернення : 20.11.2018).
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення : 05.10.2018).
3. Клюев О. М. Взаємодія підрозділів органів внутрішніх справ на регіональному рівні : монографія. Харків : Основа. 2005. 378 с.
4. Керницький Б. А. Місце підрозділів кримінальної міліції у протидії злочинам загально-кримінальної спрямованості. *Південноукраїнський правничий часопис*. Одеса. Одеський держ. ун-т внутрішніх справ. 2007. № 3. С. 34.

5. Сухарев В. Ф. Проблемы совершенствования организационных структур органов внутренних дел : учеб. пособие. Москва : Акад. МВД СССР. 1989. 32 с.
6. Научная организация управления органами внутренних дел : учеб. пособие / под ред. Г. Г. Зуйкова. Москва : Акад. МВД СССР. 1984. С. 109.
7. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України : підруч. Харків : Ун-т внутр. справ. 1998.
8. Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України : Закон України від 10.01.2002 № 2925-III (станом на 12.02.2015 № 193-VIII). URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2925-14> (дата звернення : 05.10.2018).
9. План законодавчого забезпечення реформ в Україні : схвалено Верховною Радою України від 04 травня 2015 року. URL : <http://www.ufpb.kiev.ua/index.php/all-news/173-verkhovnoyu-radoyu-ukrajini-skhvaleno-plan-zakonodavchogo-zabezpechennya-reform-v-ukrajini-shcho-peredbachae-prijnyattya-zakonu-pro-natsionalnu-politsiyu> (дата звернення : 25.09.2018).
10. Южно О. О. Теорія та практика оперативно-розшукового запобігання злочинам органами внутрішніх справ : монографія. Одеса. Інтерпрінт. 2010. С. 198.
11. Мамедов Г. А. Поняття функцій прокуратури. *Прокуратура. Людина. Держава*. 2005. № 3. С. 76–81.
12. Киселев И. Я. Сравнительное трудовое право : учебник. Москва. Проспект. 2005. С. 13–14.
13. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : Наказ Національної поліції України від 19.12.2017 № 1044р. URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/> (дата звернення : 25.09.2018).
14. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17> (дата звернення : 25.09.2018).
15. Про затвердження положення про Департамент протидії наркозлочинності Національної поліції України : Наказ Національної поліції України від 17.11.2015 № 95. URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/> (дата звернення : 25.09.2018).
16. Про затвердження Положення про Департамент карного розшуку МВС України : Наказ МВС України від 11 червня серпня 2015 року № 687. URL : http://cons.parus.ua/_d.asp?r=09SMS61f13340bbff9eda0dd92fad309d2a71/ (дата звернення : 25.09.2018).
17. Про затвердження Положення про Департамент захисту економіки Національної поліції України : Наказ Національної поліції від 07 листопада 2015 року № 81. URL : <http://tranzit.ltd.ua/nakaz/> (дата звернення : 25.09.2018).
18. Алипханова Д. Ю. Противодействие молодежной экономической преступности на региональном уровне. URL : <http://cyberleninka.ru/article/n/5-6-protivodeystvie-molodezhnoy-ekonomicheskoy-prestupnosti-na-regionalnom-urovne> (дата звернення : 25.09.2018).

Стаття надійшла до редакції 20.11.2018

Бабакин В. Н. Задачи и функции оперативных подразделений в сфере противодействия преступлениям, совершаемым молодежью

В статье рассмотрены некоторые аспекты выполнения задач и функций оперативных подразделений в сфере противодействия преступлениям, совершаемым молодежью; предложено авторское определение этого направления деятельности. Раскрыта актуальность данной проблемы на современном этапе реформирования системы МВД Украины.

Ключевые слова: молодежная преступность, молодежь, оперативные подразделения, средства оперативно-розыскной деятельности, уголовное преступление, уголовное производство.

Babakin V. Tasks and Functions of Operative Units in the Sphere of Counteracting Crimes Committed by Youth

The author of the article has studied certain aspects of the tasks and functions of operative units in the field of combating crimes committed by youth and has offered own definition of this activity. The relevance of this topic in modern conditions at the stage of reforming the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine has been revealed. Besides, the author of this article has analyzed the new legislative provisions that regulate the activity of specific authorized agencies combating crime prevention agencies. Particular attention has been paid to the regulatory content of revealing information, functions and powers of operative units in this area.

It has been determined that the reform of the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine was carried out in compliance with the principles of: rule of law; depoliticization; demilitarization; decentralization; accountability and transparency in the work; close work with the population and local communities; professional training of personnel.

The author has studied the genesis of the creation of a functional and efficient structure of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the National Police of Ukraine while the discussion on the raised issues; has expressed own scientific point of view on the studied issues and has summarized the current state of the tasks and functions of operative units in the sphere of counteracting crimes committed by youth. The author of the article has stated that the activity of operative units in the field of counteracting crimes committed by youth can not be effective without the consistent, planned, coordinated and systematic actions of state authorities both at the national and, especially, at the regional level.

The author has expressed own scientific position regarding theoretical, practical and legislative aspects of the topic of the conducted research, legislation in the field of tasks and functions of operative units in the field of counteracting crimes committed by youth; the author has also offered concrete ways of solving these issues. Besides, the author has carried out the classification of the range of tasks of operative units of the National Police of Ukraine in the field of counteracting juvenile delinquency. Taking into account the importance of problematic issues of the research, the author has concluded that this area of science is the subject to further research or scientific study.

Keywords: tasks, functions, juvenile delinquency, youth, operative units, means, operative and search activity, human trafficking, criminal offense, criminal proceedings, crime counteraction.